HÖGSKOLAN I BORÅS

XML och kontrollerade vokabulärer
XML and controlled vocabularies

7,5 högskolepoäng
7,5 credits

Ladokkod: 32IXK1
Revision: 11.1
Fastställd av: Utskottet för utbildningar inom bibliotek, information och IT 2022-06-08
Gäller från: HT 2022

Nivå: Avancerad nivå
Huvudområde (successiv fördjupning): Biblioteks- och informationsvetenskap (A1N)
Utbildningsområde: Övrigt
Ämnesgrupp: Biblioteks- och informationsvetenskap
Förkunskapskrav: Kandidatexamen.
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

I kursen utvecklar studenten en förståelse för de roller som kontrollerade vokabulärer och de naturliga språken har i organisation av resurser och för formulering av sökfrågor i informationssökningsprocessen. I arbetet med formulering av sökfrågor förväntas studenten också lära sig standardiserade mått för evaluering av informationssystem, som recall och precision. Med stöd av modern teknik för ändamålet ges studenten möjlighet att själv konstruera en mindre vokabulär och förväntas därmed också utveckla en kännedom om och förståelse för XML och relaterade tekniker, som Simple Knowledge Organization System (SKOS), Resource Description Framework (RDF) och skilda notationsformer för s k ”länkad data”.

Mål

Efter genomgången kurs ska studenten kunna, med avseende på:

Kunskap och förståelse
1.1 förklara hur standarder som Unicode, XML, HTML, XSL, SKOS och RDF hänger samman
1.2 visa medvetenhet om hur informationssystems innehåll och form samverkar och i vilken utsträckning de kan göras oberoende av varandra
1.3 redogöra för kontrollerade vokabulärers roll i informationssökningssammanhang
1.4 visa förståelse för vad som skiljer resursbeskrivning som länkad data från andra former för resursbeskrivning

Färdighet och förmåga
2.1 tillämpa XML på ett formellt korrekt sätt
2.2 tillämpa principer för konstruktion av kontrollerade vokabulärer på ett sätt som harmonierar med gängse traditioner för utveckling av biblioteks- och informationstjänster
2.3 representera en struktur av innehållsbeskrivande koncept i XML-form
2.4 använda kontrollerade vokabulärer för informationssökning

Värderingsförmåga och förhållningssätt
3.1 värdera resultatet av en informationssökning
3.2 värdera betydelsen av rationell produktion av metadata med avseende på en ekonomiskt hållbar utveckling

Undervisningsformer

Undervisningen bedrivs i form av föreläsningar, praktiska genomgångar, övningar och enskilda examinerande övningsuppgifter.

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer

Kursen examineras genom följande examinationsmoment:

Inlämningsuppgift: SKOS
Lärandemål: 2.1-2.3
Högskolepoäng: 2,5
Betygsskala: Underkänt eller Godkänt

Hemtentamen: kontrollerade vokabulärer och RDF
Lärandemål: 1.1-1.2, 1.4, 3.2
Högskolepoäng: 3,0
Betygsskala: Underkänt, Godkänt eller Väl godkänt

Inlämningsuppgift: informationssökning och evaluering
Lärandemål 1.3, 2.4, 3.1
Högskolepoäng: 2,0
Betygsskala: Underkänt, Godkänt eller Väl godkänt

För betyget Godkänt på hel kurs krävs minst godkänt betyg på samtliga moment. För betyget Väl godkänt krävs dessutom Väl godkänt på momenten Hemtentamen: kontrollerade vokabulärer och RDF, samt Inlämningsuppgift: informationssökning och evaluering.

Då kursplanen ändras kommer student som önskar slutföra rester från ett kurstillfälle att examineras utifrån kursens nya innehåll och upplägg. Då kursen har upphört kan student som önskar slutföra rester följa hela eller delar av annan likvärdig kurs.

Om studenten har ett beslut/rekommendation om särskilt pedagogiskt stöd från Högskolan i Borås på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att anpassa examinationen. Examinator har att utifrån kursplanens mål avgöra om examinationen kan anpassas i enlighet med beslutet/rekommendationen.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Aitchison, J., Gilchrist, A., & Bawden, D. (2000). *Thesaurus construction and use: a practical manual* (4. uppl.). Chicago: Fitzroy DearBorn. (Valda delar, ca 80 s.) [Tillgänglig elektroniskt]

Buckland, M. (2012). Obsolescence in subject description. *Journal of Documentation,* (68)2, 154-161. [Tillgänglig elektroniskt]

Clarke, S. G. D. & Zeng, M. L. (2012). From ISO 2788 to ISO 25964: The evolution of thesaurus standards towards interoperability and data modeling. *Information Standards Quarterly*, (24):1, 20-26. [Tillgänglig elektroniskt]

Glushko, R. J. (Ed.). (2013 eller senare upplaga). *The discipline of organizing.* Boston, MA: MIT Press/Sebastopol, CA: OReilly. (Kapitlen Describing Relationships and Structures, Categorization: Describing Resource Classes and Types, The Forms of Resource Descriptions, valda delar av kapitlet Classification: Assigning Resources to Categories samt avsnittet Evaluating Interactions, totalt ca 130 sidor)

Miles, A., & Bechhofer, S. (2009). *SKOS Simple Knowledge Organization System reference: W3C recommendation*, 18 August 2009. (Valda delar vid behov) [Tillgänglig elektroniskt]

Övningsmaterial och kompletterande artiklar om ca 70 sidor tillkommer samt delar av elektroniskt tillgängliga standardspecifikationer i den utsträckning som studenten behöver.

Studentinflytande och utvärdering

Kursen utvärderas i enlighet med gällande riktlinjer för kursvärderingar vid Högskolan i Borås, där studenternas synpunkter ska inhämtas. Kursutvärderingsrapporten publiceras och återkopplas till deltagande och blivande studenter i enlighet med ovan nämnda riktlinjer, och ligger till grund för framtida utveckling av kurser och utbildningsprogram. Kursansvarig lärare ansvarar för att utvärdering enligt ovan genomförs.

Övrigt

Kursen ingår i Masterprogram i Biblioteks- och informationsvetenskap, distansutbildning.